



Liberec

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Liberec

Nadmořská výška: 370 m n. m.

Počet obyvatel: 96 919

Adresa URL: www.liberec.cz

Okres: Liberec

GPS souřadnice: 50.766280N, 15.054339E

První pís. zmínka: 1352 (672 let)

PSČ: 460 59

Historie obce Liberec

Asi na konci 13. století začala na obchodní cestě z Čech do Lužice, resp. z Německa do Polska, na brodě přes Harcovský potok, vznikat osada, kde si obchodníci mohli po náročném přechodu Ještědského hřebene odpočinout, a tudíž zde vznikala otevřená tržní obec. První zmínka o této obci je z roku 1352 (původní název Reychinberch).

Prvními významnými vlastníky okolního území byli Bieberštejnové. O rozvoj města se však zasloužili Redernové, kteří založili liberecký zámek s nádhernou kaplí, špitál a další stavby a za jejichž panování císař Rudolf II. roku 1577 povýšil Liberec na město. Na znaku nového města je od té doby znak Redernů – stříbrné kolo. Kateřina z Redernu dala také podnět k budování radnice v letech 1599–1603. Ve stejné době již určovaly ráz města první kamenné stavby.

Když Redernové po Bitvě na Bílé hoře opustili Frýdlantsko i Liberecko, získal toto panství Albrecht z Valdštejna. Ten město změnil v továrnu na sukno, do kterého oblékal svou armádu. Založil také Nové Město v oblasti dnešního Sokolovského náměstí zastavěné hrázděnými domy. Poslední tři tyto „Valdštejnské domky“ zůstávají ve Větrné ulici. Po vévodově smrti připadl Liberec Matyáši z Gallasu.

Zlaté období nastalo pro Liberec v 18. století s rozvojem textilního průmyslu. Nejprve se původní cechovní výroba přerodila v manufakturní, kdy v Liberci pracovalo na 800 soukenických mistrů, 480 tovaryšů a víc než 1000 jejich pomocníků. Liberec se tak stal největším manufakturním městem Království českého a jeho důležitost ještě stoupla přeměnou manufaktur na textilní továrny. Na počátku 19. století ve městě vznikla řada reprezentativních budov odpovídajících jeho významu jakožto druhého největšího města Čech. Toto období bylo zlatým věkem města, stavělo se mnoho honosných vil, moderních škol, do města byla roku 1859 zavedena železnice z Pardubic a Žitavy. V této době zde průmyslník Johann Liebieg založil továrnu Johann Liebieg & Comp. (pozdější Textilana). Ve městě byly 3 konzuláty, 50 textilních továren a 60 kovoprůmyslových podniků včetně automobilové továrny RAF. Na konci století 19. století byla také postavena nová liberecká radnice a divadlo. Liberec byl převážně německým městem se 7% českou menšinou. Prosperitu ukončila první světová válka. Na místě čtvrti Ostašov tehdy vznikl zajatecký tábor pro víc než 40 000 ruských a italských vojáků.

Národnostní složení města se stalo problémem po vzniku Československa na podzim 1918. Aby se sudetští Němci neocitli ve státě, kde jejich město budou ovládat Češi, vyhlásili v severním pohraničí provincii Deutschböhmen s vlastní vládou, měnou a Libercem jako hlavním městem. Jejich snaha přidružit se k Německu nebo Rakousku skončila, když nová československá armáda v prosinci téměř bez boje území obsadila.



V roce 1935 vyhrála volby v Liberci Sudetoněmecká strana. Po Mnichovské dohodě v říjnu 1938 připadly Sudety německé Třetí říši a téměř veškeré české obyvatelstvo muselo odejít do vnitrozemí. Liberec se stal hlavním městem nové sudetské župy a sídlem místodržícího. Druhá světová válka město výrazně nezasáhla, vynutila si však změny struktury průmyslu.

Roku 1945 se Liberec stal opět plnohodnotným statutárním městem. Tím přestal být po správní reformě roku 1949, stal se však střediskem Libereckého kraje. Tento kraj byl zrušen roku 1960 a Liberec se tak stal pouze městem okresním v rámci Severočeského kraje spravovaného z Ústí nad Labem.

Po sametové revoluci se Liberec roku 1990 stal opět statutárním městem. Po krachu textilních továren se mění struktura průmyslu, vznikají nové průmyslové a obchodní zóny.

